

Božinka Petronijević*

Univerzitet u Kragujevcu
Filološko-umetnički fakultet
Katedra za germanistiku

IN MEMORIAM

RUDOLF GROSE (RUDOLF FRIEDRICH PAUL GROßE, 1924–2017)

Nekrolog
UDC 811.112.2:929Grose R.

Čuvena lajpciška lingvistiška škola izgubila 8. januara 2017. godine poslednjeg istaknutnog predstavnika, nemačka germanistika poznatog profesora i naučnika, Saksonska akademija nauka (Sächsische Akademie der Wissenschaften) značajnog člana, a mnogi od nas dobrog nastavnika i iznad svega čuvenog mentora – prof. dr Rudolfa Grosea.

Rudolf Grose rođen je 1924. godine u Heldrungenu, gradiću nedaleko od Erfurta, Vajmara i Jene (pokrajina Tiringija). Studirao je germanistiku i latinski jezik u Haleu i Lajpcigu, gde je pripadao prvoj generaciji studenata nakon Drugog svetskog rata. Doktorirao je iz oblasti dijalektologije i istorije jezika, a istoriji jezika posvetio je i habilitacioni rad, kako se u Nemačkoj naziva kvalifikacioni rad još većeg obima i složenosti od doktorata.

Radni vek Rudolf Grose je započeo na Univerzitetu „Karl Marks“ u Lajpcigu, najpre kao asistent (1952–1959), a potom kao docent (1959–1965), vanredni profesor (1966–1969) i redovni profesor (od 1969 do odlaska u penziju 1989). Bio je blizak saradnik čuvenog profesora Teodora Fringsa (Theodor Frings).

Studenti i kolege izuzetno su cenili profesora Grosea, osobito ističući njegovu skromnost i predusretljivost. Bio je uzoran mentor preko pedeset mladih lingvista i germanista iz Nemačke i inostranstva, koji su se od njega učili ne samo istraživačkom radu, već i nesebičnom radu sa studentima i sa naučnim podmlatkom. Nikada nije nametao svoje stavove, već je tražio i slušao argumente, prihvatajući to da svaki istraživač ima drugačiji stil rada i pisanja. Vlastiti stil smatrao je bezličnim i distanciranim, ali je kod drugih umeo da ceni i sasvim drugačiji, lični pristup. Njegovi

* Filološko-umetnički fakultet u Kragujevcu, Srbija; e-mail: cristivoje@ikomline.net

doktorandi – uključujući i pisca ovih redova – sve do danas su mu zahvalni na neizmernoj podršci i znanju koje im je pružio.

Naučni opus Rudolfa Grosea obeležava izuzetan dar za povezivanje tradicije sa inovativnim pristupima i metodama, kao što je u to vreme bila teorija valentnosti. O tome svedoče i njegovi vlastiti radovi, ali i teme magistarskih radova i doktorskih disertacija pod njegovim mentorstvom.

Kao naučnik i lingvista profesor Grose bio je poznat i van granica Istočne Nemačke, zemlje u kojoj je proveo čitav radni vek. Iza njega je ostao ogroman i izuzetno značajan naučni opus.

Poznavao je priznate lingviste i germaniste iz Jugoslavije i Srbije, kao što su Pavle i Milka Ivić ili Emilija Grubačić, profesor germanistike na Filozofskom fakultetu u Sarajevu i na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Boravio je i u Beogradu, kao gost Srpske akademije nauka i umetnosti, s kojom je sarađivao i nakon odlaska u penziju. Tokom devedesetih godina prošlog veka pomagao je kolegama iz Srbije da dođu do naučne literature koja im je bila preko potrebna za stručno usavršavanje i za istraživački rad, a nedostupna usled izuzetno loših odnosa između SR Jugoslavije i zemalja nemačkog govornog područja u tom periodu.

Poslednji susret pisca ovih redova i profesora Rudolfa Grosea bio je maja 2012. godine u Lajpcigu. Iako teret godina više nije mogao da nosi bez napora, profesor Grose želeo je da čuje što više o svojim nekadašnjim studentima, rasejanim širom sveta. Za razliku od naučnih tema, profesor o ljudima nikad nije govorio bezlično, već posve lično i sa velikim interesovanjem.